

'Hemel' door Mieko Kawakami

In Nederland is sinds enkele jaren hernieuwde aandacht voor feministische literatuur van Japanse schrijfsters. Zo besloot uitgeverij De Bezige Bij drie jaar geleden de Nederlandse vertaling van *Domein van licht* (1978) van Yūko Tsushima opnieuw uit te geven. Afgelopen voorjaar verscheen ook het vervolg daarop, *Een vrouw rent over een berg* (1980). Daarnaast gaf bijvoorbeeld uitgeverij Das Mag *Kitchen* (1988) van Banana Yoshimoto een nieuw jasje, waarmee de verhalenbundel opnieuw een groot succes werd.

Gelukkig vindt ook hedendaagse literatuur van Japanse schrijfsters een weg op de Nederlandse boekenmarkt. Denk aan *Buurtsupernovans* van Sayaka Murata (2021, Nijgh & Van Ditmar), voor het eerst vertaalde al oudere titels van Yoko Ogawa (*Cossee*) en natuurlijk: Mieko Kawakami.

Mieko Kawakami (1976) is een Japanse schrijfster, zangeres en feministe. Ze werd internationaal bekend met de roman *Borsten en eitjes*, dat in meer dan twintig talen vertaald is. The New York Times bestempelde Mieko Kawakami als een feministisch icoon en nam de Engelse vertaling van *Borsten en eitjes* op in hun bestsellerlijst. *Borsten en eitjes* volgt drie vrouwen terwijl zij uitvinden hoe ze vorm willen geven aan hun leven als vrouw, moeder en dochter.

Hemel, het nieuwste boek van Mieko Kawakami, gaat over iets heel anders. De roman vertelt het verhaal van een middelbare scholier die gruwelijk gepest wordt door zijn klasgenoten, vermoedelijk omdat hij scheelziet. Het hoofdpersonage zwijgt en ondergaat het geweld – van schoppen en slaan tot opgesloten worden en zelfs gedwongen worden om zijn eigen kots op te eten. Zijn vader is een workaholic en bijna nooit thuis. Zijn stiefmoeder is zachter, maar verder dan samen eten en zwijgend voor de televisie zitten voert hun band niet.

Al gauw ontmoet het hoofdpersonage Kojima, een klasgenote die tevens gepest wordt. Kojima draagt haar haren wild en wast zich nauwelijks. De twee schrijven elkaar heimelijk brieven, die ze in elkaars schoollaatjes plakken. De brieven gaan

over hun dagelijkse bezigheden, over het pestgedrag schrijven ze niet. De twee raken langzaam bevriend, totdat Kojima ten onder gaat aan het pestgedrag in combinatie met een lastige thuissituatie. Ze wordt steeds dunner en raakt vervreemd van haar dagelijkse leven.

Hemel laat zich niet met veel woorden beschrijven. De schrijfstijl is sober, wellicht typerend voor de Japanse literatuur, en kent een rustige cadans. Hoewel de thematiek zeker niet lichtzinnig is - onthechting, isolatie -, brengt de roman de lezer in een haast meditatieve staat. In een paar bladzijden kan een hele zomer verstrijken. Wat heeft het hoofdpersonage gedaan? Een paar boeken gelezen, op zijn bed gezeten en gehoopt dat hij nooit meer naar school zou moeten.

Wie een vervolg op *Borsten en eitjes* verwacht, komt bedrogen uit tijdens het lezen van *Hemel*. Desalniettemin is deze nieuwe roman van Mieko Kawakami zeker de moeite waard, vooral voor fans van Japanse literatuur.

Uitgeverij Podium, 2023

Pagina's 222

Vertaling uit het Japans oor Maarten Liebregts (ヘヴン - *Hevun*)

ISBN 978 9463 811 811

Recensie door Lieke Polak, oktober 2023